

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Дека́н факультету соціології та управління
Ф. Бірюкова
« » 2024 р.
м. Запоріжжя, Україна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ
підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Приймак Юлія Олександрівна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від "28" 08 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

В.О. Скворець

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

О.С. Сорокіна

(ініціали, прізвище)

2024 рік

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

_____ Т.Ф. Бірюкова

«_____» _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ
підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Приймак Юлія Олександрівна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № _____ від “___” _____ 2024 р.
Завідувач кафедри соціології _____

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: priimakulyia@gmail.com

Телефон: 0977301750

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram за номером 0977301750

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціологія праці» полягає у є формуванні у студентів соціологічного погляду на трудову діяльність; наукового підходу до закономірностей розвитку і функціонування різних утворень (систем, інститутів) в галузі праці; практичних навичок дослідження соціальних явищ і процесів, використання отриманих знань у професійній діяльності. В межах управління як соціальної системи отримують розвитку цілерациональні, соціально-ціннісні та атрактивні норми й навички повсякденної професійної діяльності керівника, комплекс соціальних регуляторів праці підлеглого, організаційна субкультура та мікроклімат колективу, традиції та інновації. Також важливість вивчення дисципліни «Соціологія праці» виходить з того, що соціальні зміни в усіх сферах життєдіяльності та особливо у сфері праці, які викликані переходом до ринкової економіки, обумовили підвищення попиту на соціологічні знання. Це вимагає пильної уваги до навчання соціологічним методам вимірювання і аналізу соціально-трудова процесів усіх спеціалістів, які пов'язані з управлінською діяльністю.

Практичне значення навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів знань, умінь та навичок з соціології праці як складової майбутньої професійної діяльності.

Інтерактивний формат курсу, спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних та управлінських наук навичок ефективної усної та письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проектів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей майбутніх соціологів.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціологія управління», «Історія соціології», «Сучасні соціологічні теорії» з навчальною практикою.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття	10 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	120 год.	
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua Кількість: 2 год. особисті – четвер, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: priimakulyia@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	

Посилання на електронний
курс у СЕЗН
ЗНУ (платформа Moodle)

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1865>

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК3. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК05. Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження</p> <p>СК09. Здатність визначати теоретико-методологічні засади й формулювати ключові результати досліджень окремих галузей соціологічного знання.</p> <p>РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога</p> <p>РН19. Володіти навичками соціологічного аналізу соціальних проблем та соціологічного обґрунтування їх вирішення.</p>	<p>Опрацювання першоджерел;</p> <p>опитування на практичних заняттях;</p> <p>тестування в системі Moodle;</p> <p>написання есе;</p> <p>завдання на порівняльний аналіз;</p> <p>відповіді на практичних заняттях;</p> <p>підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до соціології праці

Вступ до соціології праці

Соціологія праці як спеціальна соціологічна наука. Об'єкт, предмет і методи соціології праці. Функції, мета і завдання соціології праці. Система категорій соціології праці. Зв'язок соціології праці з науками про працю соціологічного профілю і несоціологічного профілю.

Змістовий модуль 2. Генеза та сучасний стан соціології праці як науки

Праця, як різновид соціальної діяльності

Соціальна сутність праці. Соціальні функції праці. Зміст і характер праці. Основний закон соціології праці. Ставлення до праці, чинники його формування і показники оцінки. Задоволеність працею, її види. Фактори задоволеності працею

Історія становлення соціологічного знання про працю

Донауковий етап розвитку соціологічної думки про працю. Класичний період становлення соціологічної думки про працю. Період індустріальної соціології. Розвиток вітчизняної соціології праці

Змістовий модуль 3. Трудова поведінка її форми та види

Трудова поведінка її форми та види

Поняття соціальної і трудової поведінки. Види трудової поведінки. Особливості та характеристика форм трудової поведінки. Особливості формування ринкового типу трудової поведінки

Змістовий модуль 4. Соціальні аспекти мотивації та стимулювання праці

Соціальні аспекти мотивації праці

Потреби як детермінанти трудової поведінки. Цінності та ціннісні орієнтації. Мотиви і диспозиції особистості у регулюванні трудової поведінки. Поняття мотивів і механізму мотивації праці. Класифікація мотивів. Поняття мотиваційного ядра. Концепції трудової мотивації. Поняття мотиваційних моделей.

Стимулювання праці

Поняття стимулювання праці та його функції. Стимулювання та стимул. Стимул та мотив. Стимулювання та мотивування. Сутність теорії змісту та процесу мотивації, місце в них проблеми стимулювання. Види стимулів трудової діяльності. Вимоги до організації стимулювання

Змістовий модуль 5. Соціальний контроль у сфері праці

Соціальний контроль у сфері праці

Сутність та функції соціального контролю. Види соціального контролю. Типи соціального контролю. Механізми, методи та засоби здійснення соціального контролю в трудових колективах. Контроль, як функція управління. Контроль та діагностика ефективності праці. Контроль, оцінка якості та результативності праці. Контроль, як проміжний та кінцевий крок в реалізації управлінського процесу.

Змістовий модуль 6 Трудова адаптація і трудова мобільність

Трудова адаптація і трудова мобільність

Поняття соціальної адаптації та її взаємозв'язок з трудовою адаптацією. Сутність трудової адаптації та її види. Етапи, швидкість і показники адаптації. Передумови трудової адаптації. Чинники трудової адаптації. Управління трудовою адаптацією. Трудова мобільність, її функції і типи. Управління трудовою мобільністю

Змістовий модуль 7. Трудовий колектив як соціальна організація та соціальна спільність

Трудовий колектив як соціальна організація та соціальна спільність

Поняття та функції трудового колективу. Класифікація трудових колективів. Соціальна структура трудового колективу. Трудовий колектив як соціальна організація. Трудовий колектив як соціальна спільність.

Змістовий модуль 8. Організація соціологічних досліджень проблем праці в трудових колективах

Організація соціологічних досліджень проблем праці в трудових колективах

Соціологічні дослідження як джерело інформації про соціально – трудові процеси. Функції соціологічних досліджень. Основні напрями соціологічних досліджень в трудових колективах. Методологія та методика соціологічного дослідження. Розробка програми соціологічного дослідження

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до соціології праці	2		щотижня
2	Тема 2. Праця, як різновид соціальної діяльності	2		щотижня
	Тема 3. Історія становлення соціологічного знання про працю	2		щотижня
3	Тема 4. Трудова поведінка її форми та види	2		щотижня
4	Тема 5. Соціальні аспекти мотивації праці	2		щотижня
	Тема 6. Стимулювання праці	2		щотижня
5	Тема 7. Соціальний контроль у сфері праці	2		щотижня
6	Тема 8. Трудова адаптація і трудова мобільність	2		щотижня
7	Тема 9. Трудовий колектив як соціальна організація та соціальна спільність	2		щотижня
8	Тема 10. Організація соціологічних досліджень проблем праці в трудових колективах	2		щотижня
Разом		20		

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
2	Тема 3. Історія становлення соціологічного знання про працю План 1. Донауковий етап розвитку соціологічної думки про працю. 2. Класичний період становлення соціологічної думки про працю. 3. Період індустріальної соціології. 4. Розвиток вітчизняної соціології праці	2		1 заняття на 2 тижня
4	Тема 5. Соціальні аспекти мотивації праці План 1. Потреби як детермінанти трудової поведінки. Цінності та ціннісні орієнтації. 2. Мотиви і диспозиції особистості у регулюванні трудової поведінки. 3. Поняття мотивів і механізму мотивації праці. 4. Концепції трудової мотивації. 5. Поняття мотиваційних моделей.	2		1 заняття на 2 тижня
	Тема 6. Стимулювання праці План 1 Поняття стимулювання праці та його функції. 2. Стимулювання та стимул. Стимул та мотив.	2		1 заняття на 2 тижня

	<p>3. Стимулювання та мотивування.</p> <p>4. Сутність теорії змісту та процесу мотивації, місце в них проблеми стимулювання.</p> <p>5. Види стимулів трудової діяльності.</p> <p>6. Вимоги до організації стимулювання</p>			
6	<p>Тема 8. Трудова адаптація і трудова мобільність</p> <p>План</p> <p>1. Поняття соціальної адаптації та її взаємозв'язок з трудовою адаптацією</p> <p>2. Сутність трудової адаптації та її види. Етапи, швидкість і показники адаптації.</p> <p>3. Передумови трудової адаптації. Чинники трудової адаптації.</p> <p>4. Управління трудовою адаптацією.</p> <p>5. Трудова мобільність, її функції і типи.</p> <p>6. Управління трудовою мобільністю</p>	2		<i>1 заняття на 2 тижня</i>
8	<p>Тема 10. Організація соціологічних досліджень проблем праці в трудових колективах</p> <p>План</p> <p>1. Соціологічні дослідження як джерело інформації про соціально – трудові процеси.</p> <p>2. Функції соціологічних досліджень.</p> <p>3. Основні напрями соціологічних досліджень в трудових колективах.</p> <p>4. Методологія та методика соціологічного дослідження.</p> <p>5. Розробка програми соціологічного дослідження</p>	2		<i>1 заняття на 2 тижня</i>
Разом		10		

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	<p>1.Що є предметом соціології праці як галузевої соціології ?</p> <p>2. Які основні функції та завдання соціології праці у розбудові українського суспільства ?</p> <p>3. На які групи поділяються категорії соціології праці? Дайте їх характеристику.</p> <p>4. У чому полягає сутність соціально-трудових відносин? У чому їх відмінність від соціальних відносин?</p> <p>5. Назвіть найважливіші соціальні процеси у сфері праці.</p> <p>6. У чому полягає відмінність соціологічного підходу до вивчення праці від підходів інших наук про працю?</p>	12	
2	<p>1. У чому полягає соціальна сутність праці?</p> <p>2. Назвіть соціальні характеристики, через сукупність яких праця впливає на суспільство.</p> <p>3. Назвіть соціальні функції праці і охарактеризуйте їх.</p> <p>4. У чому полягає сутність основного закону соціології праці?</p> <p>5. У чому причина соціально-економічної неоднорідності праці?</p> <p>6. У чому полягає сутність ставлення до праці?</p> <p>7. На які групи поділяються чинники ставлення до праці?</p> <p>8. Які типи робітників вирізняють залежно від ставлення до праці?</p> <p>9. За якими показниками визначається ставлення до праці?</p> <p>10. Назвіть чинники, які формують оціночне ставлення робітників до їх трудової діяльності та істотно впливають на задоволеність працею.</p>	12	
	<p>1. На які етапи можна поділити історію розвитку соціології праці?</p> <p>2. Охарактеризуйте донауковий етап розвитку соціологічної думки про працю.</p> <p>3. Назвіть основні ідеї класичного періоду становлення соціологічної думки про працю.</p> <p>4. Якими теоріями представлені соціологічні знання на класичному етапі розвитку?</p> <p>5. Що характерно для марксистського вивчення праці?</p> <p>6. Розкрийте сутність теорій «тейлоризму», «людських стосунків», «збагачення праці», «подвійної мотивації».</p> <p>7. Назвіть етапи розвитку вітчизняної соціології праці.</p>	12	
3	<p>1. Дайте визначення термінів «трудова поведінка» і «трудова діяльність». Чим вони різняться ?</p> <p>2. Назвіть елементи трудової поведінки.</p> <p>3. У чому необхідність регулювання трудової поведінки ?</p> <p>4. Дайте характеристику форм трудової поведінки.</p> <p>5. Які формули економічної поведінки існують в умовах ринкової економіки ?</p> <p>6. Які чинники обумовлюють трудову поведінку на рівні суспільства ?</p> <p>7. Які чинники обумовлюють трудову поведінку на рівні підприємства ?</p>	12	
4	<p>1. У чому полягає сутність процесу мотивації ?</p> <p>2. Назвіть структурні елементи мотивації.</p> <p>3. Чим різняться поняття «мотивація» і «мета» трудової діяльності ?</p> <p>4.Яка роль потреб у поведінці людини ?</p> <p>5. Як класифікуються потреби ?</p> <p>6. Як конкретизуються потреби людини у сфері праці ?</p> <p>7. У чому сутність закону «піднесення потреб» ?</p>	12	
	<p>1. Дайте визначення стимулюванню праці як соціальному процесу.</p> <p>2. Охарактеризуйте функції стимулювання праці.</p> <p>3. Які є види стимулювання праці ?</p>	12	

	<p>4. Охарактеризуйте матеріальні стимули, їх види.</p> <p>5. Охарактеризуйте нематеріальні стимули.</p> <p>6. Які особливості застосування матеріальних і нематеріальних стимулів ?</p> <p>7. Які принципи ефективного стимулювання праці ?</p>		
5	<p>1. Дайте характеристику соціального контролю.</p> <p>2. Охарактеризуйте функції соціального контролю.</p> <p>3. За якими критеріями визначається і яких видів буває соціальний контроль ?</p> <p>4. Назвіть переваги, недоліки і мотиваційні засади адміністративного контролю.</p> <p>5. Назвіть переваги, недоліки і мотиваційні засади взаємного контролю.</p> <p>6. Назвіть переваги, недоліки і мотиваційні засади самоконтролю.</p> <p>7. Охарактеризуйте типи соціального контролю.</p> <p>8. Що таке соціальна санкція ?</p> <p>9. Що таке соціальні норми, яких видів вони бувають ?</p> <p>10. За якими класифікаційними ознаками поділяються санкції.</p>	12	
6	<p>1. У чому полягає сутність соціальної адаптації ?</p> <p>2. Назвіть етапи соціальної адаптації. Охарактеризуйте їх.</p> <p>3. У чому полягає сутність трудової адаптації ?</p> <p>4. Назвіть і охарактеризуйте елементи структури трудової адаптації.</p> <p>5. Які об'єктивні і суб'єктивні показники свідчать про завершення трудової адаптації ?</p> <p>6. У чому сутність професійного самовизначення ?</p> <p>7. Яка структура професійно-орієнтаційної роботи як системи ?</p> <p>8. Охарактеризуйте етапи профвідбору.</p> <p>9. Перелікуйте суб'єктивні і об'єктивні чинники трудової адаптації.</p> <p>10. У чому полягає необхідність управління трудовою адаптацією.</p> <p>11. Назвіть складові управління трудовою адаптацією.</p> <p>12. У чому суть трудової мобільності ?</p> <p>13. Охарактеризуйте форми трудової мобільності.</p> <p>14. Охарактеризуйте типи трудової мобільності.</p> <p>15. Перелікуйте завдання управління трудовими переміщеннями залежно від рівня управління економікою.</p>	12	
7	<p>1. У чому полягають сутнісні ознаки трудового колективу ?</p> <p>2. Що таке структура трудового колективу ?</p> <p>3. Які типи структур трудового колективу розрізняють у соціології праці?</p> <p>4. У чому полягають основні функції трудового колективу ?</p> <p>5. Характеристика, переваги, і недоліки формальної організації трудового колективу.</p> <p>6. Характеристика, переваги, і недоліки неформальної організації трудового колективу.</p> <p>7. Охарактеризуйте основні риси трудового колективу як соціальної спільності.</p>	12	
8	<p>1. У чому полягає сутність соціологічного дослідження.</p> <p>2. Перерахуйте і охарактеризуйте функції соціологічних досліджень.</p> <p>3. У чому полягає поняття методології соціологічного дослідження?</p> <p>4. У чому полягає поняття методу соціологічного дослідження?</p> <p>5. Перелікуйте методи збирання первинної соціологічної інформації.</p> <p>6. Перелікуйте методи обробки первинної соціологічної інформації.</p> <p>7. У чому полягає поняття програми соціологічного дослідження?</p> <p>8. Охарактеризуйте елементи програми соціологічного дослідження.</p>	12	
Разом		120	

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 1 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. На які групи поділяються категорії соціології праці? Дайте їх характеристику. 2. У чому полягає сутність соціально-трудових відносин? У чому їх відмінність від соціальних відносин?	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
2	есе	Практичне заняття 2 Питання для підготовки до практичного заняття 1. У чому полягає соціальна сутність праці?	Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 10-8 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 5 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 2бал	10
3	есе	Практичне заняття 3 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Формули економічної поведінки в умовах ринкової економіки	Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 10-8 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 5 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 2бал	10
4	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 4 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. У чому полягає сутність процесу мотивації? 2. Структурні елементи мотивації.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
5.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 5 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Назвіть переваги, недоліки і мотиваційні засади самоконтролю. 2. Охарактеризуйте типи соціального контролю.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
6	есе	Практичне заняття 6 Питання для підготовки до	Есе: Розгорнутий роздум з власною	10

		практичного заняття 1. Залежність управління трудовими переміщеннями від рівня управління економікою	позицією – 10-8 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 5 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 2бал	
7.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 7 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Охарактеризуйте основні риси трудового колективу як соціальної спільності	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
8.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 8 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. У чому полягає сутність соціологічного дослідження проблем праці	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
Усього за змістом і модулі	8			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Тестування	Питання для підготовки розміщені на платформі Moodle. Тестування передбачає обмежену у часі (40 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 2 бали.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вакуленко С.М. Соціологія праці. Київ, 2008, 282с.
2. Економіка праці : навчальний посібник / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с
3. Слющинський Б. В. Соціологія управління : навчально-методичний посібник. Маріуполь : Видавничий центр МДУ, 2018. 144с.
4. Соціологія управління: навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 054 «Соціологія» / ДБТУ, укладач: О. В. Борюшкіна; Н.І. Моїсєєва, ДБТУ. Харків, 2024. 85с

Додаткова:

1. Башмаков В. І. Соціологія управління: Підручник для студентів. Київ., 2014.130с.
2. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад : навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування. Київ : ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с.
3. Димитрова Л. М. Соціологія управління та організацій: Навч. посібник для вузів. Київ., 2005. 128 с.
4. Дідковська Л.Г. Історія вчень менеджменту: навчальний посібник. Київ., 2008. 477 с
5. Карпіщенко О. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. Суми : Сум. держ. ун-т, 2015. 389 с.
6. Лукашевич В. М. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 422 с. .
7. Організація праці : навч. посіб. За заг. ред. В. М. Данюка. Київ : КНЕУ, 2009. 332 с.
8. Соціологія праці : опорний конспект лекцій / уклад. О. Б. Кіреєва. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2009. 44 с.
9. Сурмін Ю. П. Соціологія управління : підручник Київ. : Освіта України, 2012. 688 с.
10. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. Київ. : Каравела, 2007. 304с.

Інформаційні ресурси:

1. Буруковська Н. В. Постмодерністські тенденції у сфері гуманітарного знання: компаративний аналіз як новий методологічний інструментарій. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/172/2/FB135D2D.pdf>.
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Рудич Ф. М. Порівняльна політологія : Навч. посіб. Київ : МАУП, 2006. 148 с. URL:<https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/politologia.pdf>.
4. Україна у Світовому дослідженні цінностей (WVS-7). URL:<https://drive.google.com/file/d/1zBsRKru3xFwMq54aegJGH1nSfqAr81ts/view>.
5. Eurobarometer. Public opinion on the European Union. URL:<https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>.
6. European Social survey. URL:<https://www.europeansocialsurvey.org/>.
7. Eurostat. URL:<https://ec.europa.eu/eurostat>.
8. Social and Economic Conditions of Student Life in Europe. URL:<https://www.eurostudent.eu/>.
9. Statista. URL: <https://www.statista.com/>.
10. World Values Survey. URL:<https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>.

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методикку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

[\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>